

Online- och webbnyheter för TLS medlemmar

Nr 2002:6 2002-12-01

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av Svensk förening för informationsspecialister (TLS). Syftet är att hålla medlemmarna à jour med online-/webbranschen. Det är inriktat mot information för yrkesmässig användning och avgränsat på i princip samma sätt som branschorgan som Information World Review (IWR), Electronic Information Report (EIR), Online, EContent, Information Today etc. Dessa utgör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (CS), Ny Teknik, DN m.fl.

När jag nu publicerar detta sista nyhetsbrev för i år - dess tredje årgång! - kan jag konstatera att jag lyckats med föresatsen om en tätare utgivning. Från 5 till 6 nummer. Inte så mycket kanske, men ändå! Som du kanske sett publicerar jag därtill nyheter på www.tls.se - men bara när det rör sig om särskilt viktiga händelser. De medtas sedan här i nyhetsbrevet - som t ex den inledande nyheten om Kluwer.

Nästa nyhetsbrev kommer att bestå av den sedvanliga rapporten från Online Information i London, som i år äger rum den 3-5 december. Jag hoppas ha det ute strax efter årsskiftet.

Lars Klasén

SchlumbergerSema InfoData

lars.klasen@infodata.se

1. Internationellt

1.1 STM - affärshändelser, aktörer

Kluwer Academic Publishers sålt till riskkapitalister. Wolters Kluwer har sålt Kluwer Academic Publishers (WKAP) till de två "riskkapitalisterna" Candover och Cinven, London, för närmare 6 miljarder kr. WKAP är ett ledande internationellt förlag som publicerar ca 750 tidskrifter inom vetenskap och teknik samt ca 1.500 böcker per år. Därtill driver man Kluwer Online. Omsättningen år 2001 var ca 1.4 miljarder kr.

En del bedömare anser att det är hotet från alternativa tidskrifter och självpublicering som ligger bakom försäljningen. Kluwer själva uppger att man vill koncentrera sig på hälsa/medicin, där man är bland de största i världen. Inom vetenskap och teknik har man bara en mindre del av marknaden (bedömare uppger ca 5 %) och det skulle krävas mycket stora investeringar för att ens närma sig Reed Elsevier (som med Elsevier Science uppskattas ha 25-30 % av marknaden). Att WKAP säljs väcker ingen förvåning, däremot det faktum att köparen varken är Reed Elsevier eller annan konkurrent. (Kluwer 18/10 2002, NewsBreaks 4/11 2002)

Föga uppmärksamhet kring CSAs tillbakadragande av databaser från Dialog. Jag berättade i förra nyhetsbrevet om att CSA (Cambridge Scientific Abstracts) tagit bort de 19 databaser man haft online vid Dialog. I anslutning till detta relaterade jag en annons från CSA i IWR, där CSA klargör att de avbryter allt samarbete med aktörer som vägrar CSA att djuplänka till sin fulltextinformation. I den förteckning över aktörer till vilka man har länkar fanns inte något Thomson-företag. Sambandet är uppenbart, varför jag förväntade mig många kommentarer i media. Men så blev det inte.

Tidskriften Online skriver dock att "... losing the CSA databases will punch holes in the purported comprehensive subject coverage of Dialog." samtidigt som man förmedlar nyheten (i alla fall för mig) att CSA även planerar att dra bort sina databaser från EBSCOhost. Och så passar STN på att i sitt nyhetsbrev speciellt informera om att de i sitt utbud har CSAs databaser. Detsamma gör PrioInfo, som

också går längre genom att direkt rikta sig till Dialog-användare med specialerbjudande på CSA. Dialog skriver för sin del om att ett tiotal databaser inom teknik och vetenskap kommer att tillkomma eller utvidgas. (Online Nov/Dec 2002, STNews 5/2002, PrioInfo mail 11/10 2002, Dialog 4/10 2002)

ProQuest ökar sina intäkter - men förlorar flera konsortiekontrakt till EBSCO. Tredje kvartalets intäkter var 960 milj kr, 8 % mer än föregående år. Av de 8 konsortieavtal som skulle förnyas under 2002 har man dock förlorat 3, tillsammans värda nära 40 milj kr, till EBSCO. Som en del i strategi att bli större inom utbildningsmarknaden bildas nu ProQuest Education inom ProQuest Information and Learning. En viktig del i denna blir XanEdu. XanEdu är inte lönsam ännu men förväntas bli det i slutet av 2003. (NewsBreaks 11/11 2002)

STNs databaser vid FIZ Karlsruhe gav 750 milj kr i intäkter 2001. Det rör sig om de 109 databaser med 140 milj dokument som 2001 var i drift vid FIZ Karlsruhe, av totalt 216 databaser med 350 milj dokument i STN. FIZ Autodoc nyttjades för beställning av 62.000 dokument. (IWR Oct. 2002)

BertelsmannSpringer är till salu. Förlaget med 650 tidskrifter och 24.000 boktitlar är till salu sedan i somras. Bertelsmann köpte Springer Verlag för fyra år sedan. (NewsBreaks 4/11 2002)

Ingenta omorganiserar och minskar personalstyrkan. Av de fyra kontoren kommer de i Boston och Oxford att bibehålla sin hittillsvarande roll medan de i Providence och Bath "nedgraderas" till IT-utveckling resp IT-drift. Personalen minskas med 25 st till 160. Orsaken är att man visserligen förväntar sig en fortsatt snabb men ändå inte fullt lika snabb tillväxt som hittills och därför redan nu vill gardera sig för detta. Åtgärderna sägs kunna spara 40 milj kr. Under 2001 ökade Ingentas intäkter med 40 % och under första halvåret 2002 med 52 % (då omsättningen var nära 100 milj kr). Beräknad omsättning för 2002 (sept 2001 - sept 2002) är 270 milj kr. Antalet förlag man har avtal med är nu uppe i 230. (EIR 14/10 2002, Ingenta, IWR Oct, Nov 2002)

1.2 STM - databaser, e-tidskrifter, mm

Nu är PubSCIENCE nedlagd. Det skedde den 4/11 och orsaken är att det finns kommersiella alternativ. U.S. Department of Energy hänvisar på OSTIs (Office of Scientific and Technical Information) webbplats www.osti.gov till Infotrieve, Scirus och Energy Citations Database. (NewsBreaks 18/11 2002, OSTI 19/11 2002)

Scirus har bättrat sig. I juni 2001 uttryckte Peter Jacso sig kritiskt om Scirus i en artikel i Information Today bl a pga att sökningar resulterade i oacceptabelt stor andel "skräp". När han nu recenserar den igen är han nästan översvallande positiv. Andelen "skräp-webbplatser" har minskat till ca 100.000, vilket låter mycket, men inte är så farligt satt i relation till det med kvalitet. Här finns t ex 1.6 miljoner gratis abstracts från 1.200 Elsevier-tidskrifter, en halv miljon från Academic Press-tidskrifter (nu ägda av Elsevier), 13 milj MEDLINE-referenser, en miljon patent och artiklar från BioMed Central. Därtill har bytet till en sökmotor från FAST inneburit ett lyft. (Online Nov/Dec 2002)

PsycARTICLES nu tillgänglig via ScienceDirect. PsycARTICLES produceras av American Psychological Association (APA) och innehåller 43 tidskrifter inom psykologi i fulltext. APAs referensdatabas PsycINFO finns sedan tidigare vid ScienceDirect. (NewsBreaks 4/11 2002)

ProQuest ABI/INFORM växer. I och med de avtal som ProQuest nyligen tecknat med John Wiley & Sons, Palgrave Macmillan och Kluwer Academic Publishers kommer databasen ABI/INFORM att utökas till 1.900 titlar, varav nära 1.200 i fulltext. Dock kommer artiklarna i de tillkommande tidskrifterna inte att bli tillgängliga i fulltext förrän efter en "embargo"-period om 12 månader. ABI/INFORM innehåller idag 2.3 milj dokument från och med 1971. (NewsLink Oct 2002)

EMBASE.com i ny version, 3.0. Den erbjuder nu utöver länkar till 15 förlag även DOI-länkar till fulltext vid över 100 förlag via Crossref. Därtill erbjuds möjlighet att nyttja Infotrievs tjänster för

dokumentleverans. EMBASE.com ger tillgång till 15 milj referenser i EMBASE och MEDLINE (NewsBreaks 21/10 2002, Elsevier Science)

Swets Blackwell lanserar SwetsWise online content - med 12 milj referenser och länkar till artiklar i fulltext. Artiklarna kommer från Elsevier Science, Oxford University Press, OECD, John Wiley, MIT Press, Springer-Verlag m fl. SwetsWise sägs vara en komplett lösning för att informationshantering, där allt - från inköp och abonnemangsadministration till sökning och tillhandahållandet av informationen - ingår. Föregångaren till SwetsWise, SwetsnetNavigator, tillhandahålls fortfarande men utan att uppdateras. Swets Blackwell sägs med sina 60.000 kunder vara vara världens största tidskriftsförmedlare. (Swets Blackwell 15/10 2002, EContent Xtra 18/10 2002)

EBSCOhost Electronic Journals Service (EJS) länkar till ScienceDirect via CrossRef. Därmed kan användare av EJS nå 1.500 tidskrifter från Elsevier Science om de har licens på ScienceDirect. EJS ger totalt tillgång till 8.400 e-tidskrifter och 3.6 milj artiklar. Crossref har nu 152 medlemmar, vilka tillsammans representerar 6.400 tidskrifter och nära 5 milj artiklar. (NewsBreaks 7/10 2002, EIR 11/11 2002)

Infotrieve ger nu tillgång till 23 milj artiklar i elektronisk form. Bland ett drygt tiotal nya avtal med förlag finns avtal avseende InfoTrieves eDocLink (som har pay-per-view för 2 milj artiklar från 8.000 källor) med BioOne (utvecklad av bl a SPARC) och Allen Press. (NewsBreaks 7/10 2002, IWR Oct. 2002). Även Institute of Physics Publishing (IoPP) har tecknat avtal med Infotrieve. Det rör möjligheten för IoPPs användare att länka från dess referenser till fulltext vid Infotrieve. (EContent Xtra 15/10 2002, IWR Nov. 2002)

13 databaser från Gale gratis för alla i staten Tennessee. Staten Tennessee har tecknat ett treårsavtal med Gale som innebär att 13 databaser inom bl a hälsa, medicin och litteratur är gratis för alla Tennessees invånare. De kan nyttjas vid bibliotek eller hemifrån, från skolan etc med lösenord som biblioteken tillhandahåller. Tillgång till tusentals artiklar i fulltext ur ett antal tidskrifter främst riktade till barn och ungdom ingår. (EContent 22/11 2002)

MITs webbarkiv Dspace ska bli globalt. Nu är det igång, arkivet som har förberetts i fyra år. Det ska inledningsvis rymma MITs egna elektroniska dokument men tanken är att universitet världen runt ska kunna skapa egna motsvarande arkiv och ansluta dem till MITs arkiv. De som ansluter sig behöver inte betala något för tekniken - den står MIT för. MITs egen kostnad blir 2.3 milj kr/år. (internetworld.idg.se 8/11 2002)

Scholarly Electronic Publishing Bibliography nu i version 45. Där finns referenser till 1.700 artiklar, böcker mm inom vetenskaplig publicering. (info.lib.uh.edu/sepb/sepb.html eller ~.pdf) ResearchBuzz 26/6 2002)

1.3 Referensverk, e-böcker, digitaliseringar

Marquis Who's Who nu online. Databasen innehåller över 1 miljon biografier. Pris ca 9.000 kr per år (för en användare; flera användare ger rabatt. Det går också att välja delar för lägre pris). (search.marquiswhoswho.com) (ResearchBuzz 14/11 2002)

Books24x7 onlinetjänst Business Pro utvidgas med referensverk från Gale. Det rör Encyclopedia of Business och Encyclopedia of Management. Books24x7 har nu avtal med 85 förlag och Business Pro tillhandahåller hela innehållet i 725 böcker och rapporter. 10-20 nya tillkommer varje vecka. (NewsBreaks 14/10 2002, EContent Xtra 29/10 2002, IWR Nov. 2002)

R.R. Bowker och ebrary i samarbete kring booksinprint.com och globalbooksinprint.com. Det rör sig om en ny databas från Bowker, som länkar till ebrarys över 13.000 böcker mm i fulltext (PDF) från 130 förlag. Den är avsedd att integreras i bibliotekssystem. (EContent Xtra 8/11 2002)

ProQuest digitaliserar tidningar från Tribune. ProQuest har åtagit sig att inom projektet Historical Newspaper digitalisera Tribunes Chicago Tribune fr o m 1947 och Los Angeles Times fr o m 1881, vilka kommer att bli exklusivt tillgängliga via ProQuest för bibliotek. Därtill får ProQuest rättighet att ge tillgång till (det nyare) innehållet i samtliga Tribunes 11 tidningar i andra format. Flera av Tribunes tidningar kommer också att nyttja ProQuests produkt ProQuest Archiver (med bl a e-handelsmöjlighet) för att själva tillhandahålla sina arkiv för hushållsmarknaden. (PRNewswire 5/11 2002, EContent Xtra 8/11 2002, NewsBreaks 11/11 2002, ReseachBuzz 14/11 2002)

1.4 Patent

Derwent Web of Software - ny produkt från Thomson Derwent. Den kombinerar patentdokument i Derwent med litteratur i ISI och Gale och länkar till relevanta webbplatser. Det rör sig om ca 570.000 patent, referenser till artiklar i 2.000 tidskrifter i ISI Web of Science och 1.000 publikationer i Gale InfoTrac samt hundratals utvalda webbplatser. Abonnemang, i storleksordningen etthundratusen kr och uppåt, förhandlas fram med resp. kund men baseras på antal användare. (NewsBreaks 28/10 2002)

Dialog får fler nationella patentdatabaser. Det rör databaser från Tyskland och Frankrike (i originalspråk kompletterade med maskinöversatt engelsk text) och UK. (EContent Xtra 8/10 2002)

Rapidpat Complete tillhandahåller 6.4 milj USPTO-patent i en enda fil. Bakom står Cypheron Systems, som tillhandahåller denna på DVD eller via FTP för användning i intranät. Målgrupp är bl a advokatfirmor och deras kunder med krav på omedelbar tillgång till patentdokument. Ursprungsinformationen är på 6 terabyte som har komprimerats med Rapidpats egen teknik så att de kräver en sjätte-del så stor volym som om lagringen skett i PDF- eller TIF-format. (EContent Xtra 5/11 2002)

Det går visst att beställa patent från British Library! Britsih Library meddelar i IWR att man även om man stängt sin tjänst Patent Express (NewsBreaks 10/6 2002, IWR July/Aug 2002, detta nyhetsbrev 2004:4) så betyder inte det att man slutat med patentservice. Tvärtom, det är bara att vända sig till deras tjänst Patent Online via telefon, e-mail eller gå vidare med hjälp av www.bl.uk/patents. (IWR Oct 2002)

1.5 Affärs- och företagsinformation - affärshändelser, aktörer

Dow Jones minskar. Tredje kvartalets intäkter var 3.2 miljarder kr, 11 % mindre än föregående år. Den vikande annonsmarknaden är en viktig orsak. Divisionen för tryckt publicering minskade med 11 % till drygt 2 miljarder kr; elektronisk publicering med 4 % till knappt 700 milj kr. Dow Jones Newswires minskade med nära 8 % till 500 milj kr (antalet abonnenter höll sig nära konstant: 324.000) medan WSJ.com ökade med 5.3 % till 110 milj kr (pga 9 % fler abonnenter sedan tredje kvartalet 2001, upp till 664.000). Dow Jones minskar nu personalen med ytterligare 230 personer (av totalt 7.000). (Finans Vision 7/11 2002, EIR 21/10, 11/11 2002)

Thomson ökar. Tredje kvartalets intäkter var 19 miljarder kr, 6 % mer än förra året. Thomson Learning ökade 13 % till 7 miljarder kr och Legal & Regulatory 5 % till 6.7 miljarder kr. Thomson Financial sjönk däremot, med 3 % till 3.5 miljarder kr (EIR 11/11 2002)

Thomson Financial förhandlar med Merrill Lynch om jätteaffär. Merrill Lynch vill ha tillgång till finansiell- och marknadsinformation för 25.000 terminaler/arbetsstationer. Thomson Financial fick chansen när Reuters backade ur då Merryl Lynch vägrade betala mer än ca 45.000 kr per terminal (dvs totalt ca 11 miljarder kr), vilket var ca 30.000 kr under Reuters lägsta pris. (EIR 25/11 2002)

Spekulationerna om att Thomson kan vara intresserat av att köpa Reuters tog fart när Thomson Financials vd Patrick Thierney nyligen lämnade företaget. (EIR 25/11 2002)

Reuters tappar mark till Bloomberg vad gäller realtidsinformation. En analytikerfirma uppger att medan Bloombergs marknadsandel vad gäller realtidsinformation (obs!) fördubblades 1996-2001 till 40 %, sjönk Reuters från 36 % till 32 % (trots förvärvet av Bridge 2001). En annan analytiker anger att Reuters andel var 39 % i slutet av 2001 och Bloombergs 38 %. Hur som helst har antalet realtidsterminaler stadigt minskat under de senaste åren i takt med finanssektorns ekonomiska svårigheter och att många kunder går över till billigare åtkomst via webben. Alla dessa uppgifter gäller alltså enbart realtidsinformation. De totala intäkterna 2001 var för Bloomberg 24 miljarder kr och för Reuters 51 miljarder kr. Tredje kvartalets intäkter för Reuters sjönk med 7 % till 12 miljarder kr. (EIR 21/10, 28/10, 4/11 2002)

LexisNexis köper Anderson Publishing Company, Ohio. Därmed eliminerar LexisNexis sin största lokala konkurrent i Ohio, som med sina 34.000 advokater är en av USAs största marknader för rättsinformation. Köpet sker via aktier värda ca 200 milj kr. (EIR 21/10 2002)

LexisNexis: 80 % av användningen sker nu via webben. (IWR Oct. 2002)

D&B ökar starkt på webben. Av tredje kvartalets intäkter härrörde 52 % från användning via webben (jämfört med 52 % under kvartal två och 32 % för ett år sedan). Intäkterna i USA ökade med 14 % till 1.8 miljarder kr men minskade i Europa med 12 % till 360 milj kr. Totalt ökade D&Bs intäkter under tredje kvartalet med 3 % till 2.7 miljarder kr. (EIR 28/10 2002)

FT.com fick 20.000 betalande användare första halvåret. De betalar abonnemang på upp till 3.000 kr per år. FT.com startade sin betaltjänst i april. Totalt har FT.com 2.8 miljoner användare. Målet är förstås att få lika många betalande användare som WSJ.com (över 650.000 st). (IWR Oct 2002)

AOL Time Warner ökar. Tredje kvartalets intäkter var 90 miljarder kr, 6 % mer än förra året. Förlusten var 500 milj kr, avsevärt lägre än förra årets ca 9 miljarder kr. AOL gick däremot ner med 6.6 % till drygt 20 miljarder kr. Orsaken är en 48 % nedgång vad gäller annonser och e-handel, vilket bara delvis motverkades av 15 % fler abonnenter. (EIR 11/11 2002)

1.6 Affärs- och företagsinformation - Factiva, OneSource

Factiva fortsätter att satsa på produktutveckling trots färre kunder och minskade intäkter. Det deklarerar vd Clare Hart. Intäkterna minskade med 2 % till 560 milj kr under tredje kvartalet medan lönsamheten ökade något som ett resultat av kostnadsbesparingar. En del av bortfallet av kunder har kompensats av nya kunder inom bl a läkemedel och bioteknik. (EIR 21/10 2002, IWR Oct 2002)

Factiva lanserar Factiva Fusion. Factivas nya Factiva Fusion är ett verktyg för att ta in, normalisera, konvertera (till XML) och kategorisera information från interna såväl som externa källor. Factiva förser Factiva Fusion med 100.000 artiklar per dag från 8.000 källor. Den förses därtill med hjälp av en sökmotor från AltaVista med information från 9.000 webbplatser/källor på webben. Informationen, som kan vara strukturerad eller ostrukturerad (vilket 85 % av den är), kategoriseras med hjälp av Factivas egen taxonomi (som stöds av Factivas partner Inxight Software) och görs sökbar i ett enda system i ett intranät.

Ett företag kan därmed erbjuda sina användare en enda ingång till sökning på identiskt samma sätt i såväl externt som internt material. Factiva Fusion riktar sig främst till större, kunskapsintensiva företag inom i stort sett samma segment som Dialog gör med sin Dialog NewsEdge, LexisNexis med Nexis.com och OneSource med Global Business Browser. Enligt Factivas vd Clare Hart förändras nu Factiva från att vara enbart ett "content"-företag till att sälja "services and technology". (Factiva 8/10 2002, EIR 15/10 2002, NewsBreaks 14/10 2002, EContent Xtra 25/10 2002, IWR Nov. 2002)

Även OneSource satsar på produkter för informationshantering. OneSource, en av Factivas konkurrenter vad gäller företagsinformation, satsar på hjälpmedel för företags interna hantering av information. OneSource produktlinje Synergy Solutions erbjuder produkter som integrerar intern information med information från OneSource. Bland dessa finns OneSource's egen Global Business Taxonomy, som alltså görs tillgänglig för internt bruk inom företag. Content Optimization Services organiserar och förbereder information för integration. (EContent Xtra 12/11 2002, NewsBreaks 25/11 2002, EIR 16/11 2002)

OneSource Business Browser US fördubblar täckningen. Nya U.S. Company Premium från OneSource innehåller uppgifter om 295.000 små och medelstora (över 23 milj kr) företag i USA och Canada och ca 1 miljon befattningshavare. Business Browser erbjuder därmed uppgifter om 600.000 företag och 3 miljoner befattningshavare i USA. (EIR 28/10 2002).

Totalt täcks idag, innan denna utvidgning, 1.5 milj företag i de fyra "Business Browser"-produkterna (Global, US, UK, European) med information från 35 av de viktigaste producenterna av affärsinformation, bl a Comtex, D&B, Investext och Worldscope. OneSource har nära 1.000 kunder, mest stora företag (t ex AT&T, Boeing, Cisco, Coca-Cola), varav 40 är storkunder med integrerade lösningar. Dessa 40 står för 30 % av OneSource totala intäkter. I oktober hade 25 företag tecknat sig för UK-versionen av Global Business Browser. En genomsnittskund betalar 600.000 kr/år. (EContent Oct 2002, EIR 5/8, 28/10 2002, IWR Oct. 2002)

1.7 Företagsinformation mm

Edgar Online satsar på XBRL. XBRL (eXtensible Business Reporting Language) är en version av XML för finansiell företagsinformation (årsrapporter etc). Även om amerikanska SEC inte säger sig ha några planer på att anamma XBRL anser sig Edgar Online vara säkra på att såväl SEC som börser i USA och runt om i världen på sikt kommer att nyttja standarden. (EIR 21/10 2002)

BvDs OSIRIS förses med SEC-dokument från Edgar Online. Det innebär att kopior i PDF av företagens SEC-dokument nu (fr o m december) kompletterar Bureau van Dijk's OSIRIS "ordinarie" information om USA-företag. Totalt täcker OSIRIS 30.000 börsnoterade företag i 120 länder. Informationen från EDGAR Online kan även nås via BvDs ORBIS-databas som täcker 10 miljoner företag. (EContent Xtra 15/11 2002)

Även LexisNexis börjar erbjuda SEC-document från EDGAR Online. Det rör sig här om tillgång till över 2 miljoner dokument, vilka kan sökas och laddas ner i olika format, bl a MS Word och Excel. (NewsBreaks 25/11 2002)

SchlumbergerSema startar onlinetjänsten EuroInfoPool i UK. EuroInfoPool är en gateway till European Business Register, EBR, som man i samverkan med Companies House blivit återförsäljare för i UK, och kreditinformationstjänsten Graydon. EBR är en "gateway" till de officiella aktiebolagsregistren i 12 länder i Europa. Bland dessa finns förutom förstås PRV (Sverige) och Companies House (UK) också ORT (Frankrike) och Infocamere (Italien), vilka samtliga kan nås i realtid online. EuroInfoPool ger därtill via Graydon tillgång till kreditinformation om 22 miljoner företag i Europa. (SchlumbergerSema 26/11 200)

Nya områden i DialogPRO. De är bioteknik, omvärldsbevakning, konsulting och försvar. DialogPRO (Predictable Research Online), som riktar sig till mindre företag, öppnades i februari med de två områdena annonsering och nyheter. (Dialog 21/10 2002, EIR 28/10 2002, NewsBreaks 28/10 2002, EContent Xtra 22/10 2002)

Yahoo! Finance Industry Centers utvidgas med företagsprofiler från Hoover's. Via Industry Centers på Yahoo! Finance kan information om 17 branscher (aerospace, biotechnology and drugs, enery, healthcare etc) nås. Det rör sig för varje bransch om nyheter, pressreleaser, referenser till

branschrapporter, konferenser, marknadsöversikt, fakta om de 10 viktigaste företagen, etc. Nu tillkommer företagsprofiler från Hoover's. Andra gratis webbplatser för branschspecifik information är Business.com, med 26 branscher, och Industry Data Finder, med 23 branscher. Den sistnämnda produceras av Cole Library-Rensselaer, Hartford. (www.rh.edu/library/industry/industry.htm). (EContent Xtra 25/10 2002, EIR 28/10 2002, NewsLink Nov. 2002)

All gratisinformation från Standard & Poor's sammanförd till en portal. Det rör sig om aktie- och fondinformation, kreditbedömningar, ekonomiska analyser mm. Den har hittills varit spridd på ett flertal portaler. Portalen (www.standardandpoors.com), som är avsedd att locka till Standard & Poor's betaltjänster, påminner om och kommer att påverka de gratisportaler som MarketWatch.com och TheStreet.com driver. (EIR 14/10 2002)

Ny tjänst för information om läkemedelsförsäljning i USA. Sådan information är hett stoff i USA. I juni startade ACNielsen tjänsten Homescan RX/OTC panel och i oktober Convenience Track. De baseras på mätningar av försäljningen av olika kategorier läkemedel. Främste konkurrenten Information Resources Inc. startade sin panel RxPulse (med 34.000 personer) i juni. (EIR 28/10 2002)

1.8 Information om marknader

Emerald förser Economist Intelligence Unit (EIU) med artiklar. Det rör sig om ett urval, vilka tillförs EIUs nya tjänst på Internet Executive Briefing (branschanalyser mm). (EContent Xtra 15/11 2002, Online Nov/Dec 2002)

FluentMedia utvidgas med information från COMTEX och Economist Intelligence Unit (EIU) ViewsWire. COMTEX tillhandahåller nyheter från över 70 källor i Asien, Latinamerika, Afrika, Östeuropa mm. ViewsWire tillhandahåller dagliga rapporter inom ekonomi, politik och marknader från EIUs nätverk av 500 analytiker i 100 länder. FluentMedia ingår i Tribune Media Services. (NewsBreaks 21/10, 11/11 2002, EContent Xtra 18/10 2002)

Asia News Network (ANN) har startat en ny webbplats. ANN är en allians bildad av tidningar i Asien. Webbplatsen, som ger tillgång (på engelska) till allt från nyheter och marknadsinformation till väder från 14 tidningar, är avsedd att förmedla "en asiatisk syn på regionen". (www.asianewsnet.net). Några av de som testat webbplatsen anser att den är alltför lik en "tabloidtidning" och tipsar istället om AsiaSource (www.asiasource.org) och Asia Management Forum (www.apmforum.com) för nyheter från Asien. (NewsBreaks 14/10 2002)

China Xin Network (CXN) Media Corporation väljer ECNext. ECNext ansvarar för såväl utveckling och drift av webbplatsen CXN.com som att marknadsföra dess innehåll: affärs- och finansiell information om Folkrepubliken Kina. Där ingår också 1.100 företagsprofiler och information om över 100 branscher. (EContent Xtra 25/10 2002)

NewsStand ger tillgång till China Daily. China Daily, som är Folkrepubliken Kinas enda engelskspråkiga tidning, kan därmed laddas ner från NewsStand's webbplats för att läsas i den egna PC:n. NewsStand tillhandahåller sedan tidigare The New York Times, Barron's, The Globe & Mail, Harvard Business Review och ca 35 andra tidningar, tidskrifter mm. (EContent Xtra 15/10, 5/11 2002)

1.9 Söktjänster (sökmotorer)

Inktomi säljer sin sökmotor till Verity för 220 milj kr - koncentrerar sig på söktjänsten. Inktomi avser att koncentrera sig på sin webbsöktjänst varvid pengarna kommer väl till pass. Inktomi har idag ca 100.000 betalande annonsörer och pekar på att källor uppskattar den totala marknaden för annonser, "paid inclusion", i söktjänster till 13 miljarder kr; en marknad som kommer att öka 30-35 % per år till 2004. Verity å sin sida övertar de ca 2.500 kunder som använder Inktomis sökmotor, vilka man avser

att migrera till sina egna produkter. (Inktomi & Verity 13/11 2002, CS 15/11 2002, NewsBreaks 18/11 2002, EContent Xtra 15/11 2002)

Dokument i eLibrary kan nu sökas i Inktomi. I och med ett avtal mellan Inktomi och Alacritude (som äger eLibrary.com och Encyclopedia.com) ger sökningar i Inktomi även träffar i eLibrary. Klick på länk leder till eLibrary och en sammanfattning - och till ett erbjudande om ett gratis 7-dagars abonnemang på tjänsten. Därefter erbjuds man abonnera för 140 kr per månad eller 750 kr för ett år. Alacritude tror inte på Northern Lights m fl modell för att sälja styckevis, som man anser "inte fungerar". eLibray innehåller 2 milj dokument i fulltext. (NewsBreaks 28/10 2002).

Inktomi har utvidgat sitt avtal med Amazon.com till att omfatta indexering av hela Amazons utbud av varor. (EContent Xtra 25/10 2002, Online Nov/Dec 2002)

Såväl Google som Inktomi har nu mer än 3 miljarder sidor i sina index. (ResearhBuzz 7/11 2002, internetbrus.com 21/11 2002)

Google.com mest använda söktjänsten. Enligt Onestat.com används Google av 55 %. Därefter kommer Yahoo! (21 %), MSN Search (9 %) och Lycos/FAST (3 %). Internetbrus 15/10 2002)

Erfarenheter av att arbeta som "referensbibliotekarie" vid Google Answers. En bibliotekarie som arbetat med att svara på frågor i Google Answers delger sina erfarenheter i Searcher. Hon sammanfattar med att hon mera upplevde det som att få betalt för att göra sökningar i Google åt personer som inte hade tid eller kunskap att göra det själva snarare än som ett arbete där hon fick nyttja sin erfarenhet som informationsexpert och bibliotekarie. (Searcher Oct. 2002)

AOL Search har bytt till Google.results från Inktomi. AOL-ägda Compuserve och Netscape har gjort samma sak. (Online Nov/Dec 2002)

Google-besök vid FAST födde spekulationer om bud. Efter att Googles Larry Page besökt FASTs John Lervik i Norge började norska media spekulera om att Google tänker lägga ett bud på FAST, något som Larry Page inte ville kommentera. (internetbrus.com 7/11 2002)

AlltheWeb.com går över till XHTML och CSS. Enligt dess ägare FAST gör det tjänsten snabbare och möjlig att nyttja i fler webbläsare och via flera plattformar (inkl. mobiltelefoner och handdatorer). (EContent Xtra 5/11 2002)

Yahoo! ökade intäkterna med 50 % under tredje kvartalet, upp till 2.2 miljarder kr, jämfört med 2001. Detta trots att annonsdelen har minskat från 90 % till 59 %. Vinsten var 250 milj kr, jämfört med 230 milj kr förra året. (EIR 21/10 2002. CS 11/10 2002)

Kraftiga nedskärningar vid TerraLycos. Av drygt 800 anställda i USA avskedas 174 (21 %). Lycos är nu den 6:e mest använda söktjänsten. (Boston Globe 24/10 2002, Internetbrus 25/10 2002)

Söktjänster i USA lydde Federal Trade Commission (FTC). 6 av de 7 söktjänster som hotades av rättsliga åtgärder av FTC om de inte klart visar vad som är annonser har nu infört ordet "sponsored" i samband med sökresultat. Den sjunde, DirectHit, har lagts ner. (Internetbrus 6/10 2002)

Söktjänst i UK vet vilken musik som spelas. Ring upp ett telefonnummer och håll mobilen mot ljudkällan (radion, högtalaren, ...) i 15 sekunder. Efter en minut kommer svaret med ett SMS, med låt och artistens namn! Ny Teknik har prövat och är imponerad. Tjänsten heter Shazam och finns sedan några månader hos de ledande mobiloperatörerna i UK. Kostnaden, 7.50 per sökning, kommer på mobilräkningen. (Ny Teknik 20/11 2002)

1.10 Onlinemarknaden

Dialog, LexisNexis och Factiva mest använda onlinetjänsterna bland bibliotek i UK. Business Information Resources Survey är en årlig studie av ett företags-, universitets-, folk- och specialbibliotek i UK. Här några siffror från den senaste studien, genomförd kring årskiftet 2001/02. De mest använda onlinetjänsterna var LexisNexis (som 35 % använde), Factiva/RBB (31 %), Dialog (17 %), DataStar (14 %), ProQuest (14 %), InfoTrac/GaleNet (12 %), EBSCO (7 %), ProQuest (5 %). Men totalt sett leder ändå Dialog eftersom hela 44 % av de svarande använde minst en av dess tre tjänster - och är därmed åter på den ledande position man hade 1998 med 43 %. LexisNexis' goda position har uppnåtts efter att köpet år 2000 av FT Profile, den då ledande onlinetjänsten i UK. FT.com är "de facto-webbplats" vad gäller gratis affärs- och företagsinformation. Vad gäller betald affärsinformation användes Factiva/RBB mest (38 %) och LexisNexis näst mest (30%). För företagsinformation ledde Bureau van Dijk, som 47 % använde, Companies House (41 %), ICC/Juniper (24 %) och OneSource (19 %). (Business Information Resources Survey 2002, CSA).

Stor användarundersökning i USA publicerad. Över 3.200 (!) studerande och lärare vid universitet i USA har intervjuats om sina informationsvanor (e-medier kontra tryck, e-tidskrifter, böcker, onlinetjänster, bibliotek etc). Den har gjorts av Outsell och Digital Library Federation på uppdrag av Council on Library and Information Resources (CLIR). Rapport och mängder av tabeller med data nås via (www.clir.org/pubs/reports/pub110/contents.html). (Dimension and Use of the Scholarly Information Environment. DLF/CLIR. Oct 2002) (Anm: Ursäkt att du får läsa själv - jag klarade inte sovra bland den stora mängden data! /Lars)

Den europeiska onlinemarknaden värd 15 miljarder kr år 2001, vilket är 5 % mer än år 2000. Det uppger IRN Services i en rapport. (Anm: Jag antar att detta inte inkluderar finansiella tjänster, kreditinformation etc utan enbart affärs-/STM-information via onlinetjänster som Dialog etc./LK) Man uppger att STM-marknaden växte med 5 % till ca 1.5 miljarder kr. UK är den största marknaden. (IWR Nov. 2002) (Anm: Jag tycker siffrorna verkar väldigt låga - jag hoppas kunna återkomma med mera kött på benen. /LK)

Marknaden för finans-, kredit- och företagsinformation står nästan stilla på 180 miljarder kr. Det uppger Outsell i en ny studie. (EContent Xtra 25/10 2002)

Ny onlinetjänst om onlinemarknaden: Online Content Market. Bakom står analytikerföretaget IDC som menar att det borde finnas underlag för en onlinetjänst för denna marknad, som omsätter över 450 miljarder kr och växer till det dubbla till år 2006. (NewsBreaks 28/10 2002, IWR Nov. 2002)

1.11 Internetanvändning mm

655 miljoner Internetanvändare i världen vid årsskiftet. Det är en uppgång med 30 % sedan förra årsskiftet. 143 miljoner finns i USA och 57 miljoner i Kina. Det uppges i en rapport från FN. Antalet i Europa är 191, enligt en annan källa. (CS 13/11, 25/11 2002).

(Anm: Jag blir lite förvånad över att det finns så många Internetanvändare i Kina, mot bakgrund av de villkor som tycks gälla där: myndigheterna tvingar Google filtrera sökresultat *), blockerar "obekväma" webbplatser och har stränga straff för de som ertappats med att ha läst vissa artiklar eller utbytt viss information. Men å andra sidan ... ska USA skapa ett särskilt departement för "homeland security". En av dess uppgifter blir att dra igång en jättelik databas som ska kontrollera varje webbplats som dess medborgare besöker och varje e-mail som skickas eller tas emot. Detta efter att USA antagit en lag, Homeland Security Act, till vilken knyts Cyber Security Enhancement Act. Allt enligt DN 17/10, 28/11 2002, CS 25/11 m fl /Lars)

*) Tro det eller ej - men Google har i ett försök att lura myndigheterna skapat "baklängestjänsten" elgooG. Allt skrivs in baklänges - och träffarna visas "baklänges"! Då slinker det igenom filtren! Än så länge i alla fall. (www.alltooflat.com/geeky/elgoog) (NT 27/11 2002) (Testa! Det är kul! /Lars)

Över 100 miljoner amerikaner besökte AOL, MSN och Yahoo! i oktober. Dessa de tre största webbplatserna hade över 107, 104 resp. 103 miljoner unika besökare i oktober. Den mest använda e-handelsplatsen, Amazon, hade 14.7 miljoner besök från hela världen under den första veckan i november. Tvåan Dell kom långt efter med 5 miljoner besök. Den totala e-handeln (ej resor) per vecka uppges numera till ca 9 miljarder kr, vilket är över 30 % mer än förra året. Resor ger i storleksordningen 5-7 miljarder kr per vecka, vilket är 30-50 % mer än förra året. (comScore 22/11 2002)

ConsumerReports.org har nu över en miljon betalande abonnenter. Därmed tycks man vara först av alla "traditionella" medier att nå denna gräns. ConsumerReports.org, som alltid har baserats på abonnemang, distribueras via Yahoo!, AOL, MSN, Amazon, ZDNet m fl. (EContent Xtra 18/10 2002)

Internetannonsering i USA fortsätter att minska. Enligt PricewaterhouseCoopers/IAB var andra kvartalets annonsintäkter i USA 13.5 miljarder kr, vilket är 22 % lägre än 2001. (EIR 4/11 2002)

1.12 Verktyg

Marknaden för produkter för IR (information retrieval) är 3.5 miljarder kr 2002. Det uppger Delphi i sin rapport Perspectives on Information Retrieval. Den har sjunkit med 8 % sedan 2001 och ytterligare 10 % sedan 2000. Men det kommer att vända - och för 2004 förutspås nära 5 miljarder kr. Störst är Verity med 22 % av marknaden. Därefter kommer Autonomy (12 %), IBM/Lotus (8.4 %), Convera (7.3 %) och Microsoft (4.5 %). Ingen av de övriga (totalt 41 % av marknaden) har mer än 3 %. Verity bedöms också som totalt bäst. Autonomy är dock nästan lika bra; vad gäller avancerade möjligheter för klassifikation är den bättre. Delphi skriver vidare att ingen av de 70 (!) undersökta produkterna klarar alla fem uppgifterna "basic, advanced, taxonomy/classification, question-answering/expertise management, ontologies". (IWR Nov. 2002) *(Anm: Även om uppgifterna är intressanta anser jag att siffrorna om marknadsandelar bör tas med en nypa salt. Nog måste väl t ex NextPage och OpenText (med BRS/Search och BASIS Plus) ha mer än 3 % av marknaden! /Lars)*

Google uppskattar marknaden för sökmotorer för intranät etc till 5.5 miljarder kr 2003. Detta med anledning av att man själv satsar på den marknaden med sin Google Appliance. (IWR Oct. 2002)

Inxight köper WhizBang! och inleder samarbete med Intelliseek. Inxight ska nu integrera WhizBang!s teknik för att extrahera fakta ur ostrukturerade texter i sin Inxight SmartDiscovery. Inxight inleder också ett samarbete med Intelliseek, som avser att nyttja WhizBang!s teknik. (NewsBreaks 4/11 2002, EContent Xtra 1/11 2002)

OpenCola lanserar OpenCola PRO 1.0. OpenCola PRO 1.0 är en produkt för att samtidigt söka valfria källor på webben. Den är förberedd för samtidig sökning i Google, AltaVista, Yahoo!, AllTheWeb, NorthernLight, Teoma och Dmoz, men användaren kan lägga till källor/webbplatser efter behag (t ex de 3.000 källorna i Moreover). En sökmotor med "semantiska" funktioner kan förfina sökningarna. Automatiska sökningar vid bestämda tidpunkter medges. OpenCola PRO kostar ca 900 kr och inkluderar tillgång till OpenCola Knowledge Network, ett nätverk av OpenCola-användare och med tillgång till (delar av) deras sökresultat. OpenPRO är avsedd för individuell användning. Nästa år ska OpenCola ENTERPRISE lanseras (priset blir ca 200.000 plus 2.000 kr per användare). (NewsBreaks 18/11 2002, Online Nov/Dec 2002) *(Anm: Jag tycker produkten påminner om PortalMaker, dvs svenska Sunstones produkt för samtidig sökning i valfria databaser på webben. Det gör på sitt sätt även verktyget nedan. /LK)*

Acutesearch erbjuder gratisprogram för bekväm sökning i databaser på webben. Verktöget gör det möjligt att ange sin sökning i t ex Google eller Computer Swedens databas direkt i adressfältet i Internet Explorer. Så ger t ex "g wap" sökning i Google på WAP. "cs wap" gör samma sak i Computer Swedens webbplats. Verktöget Acutesearch är utvecklat av svenska Acute Systems och kan laddas ner

från www.acutenotes.com/acutesearch/. Det är förberett för de vanligaste sökmotorerna men Acute Systems är öppna för att lägga till flera om önskemål finns. (CS 18/11 2002)

OverDrive har lanserat Digital Library Reserve för hantering av e-medier. Med hjälp av Digital Library Reserve (DLR) från OverDrive (strategisk partner till Microsoft) kan bibliotek integrera och hantera egna digitala medier såväl som titlar licensierade av Content Reserve från OverDrive. Content Reserve innehåller över 35.000 e-böcker från 400 förlag. (EContent Xtra 22/11 2002)

Verity minskar personalen. I september minskade man arbetsstyrkan med 12 %, 50 personer, samtliga i USA och Canada, för att minska utgifterna och bibehålla lönsamheten. (EIR 21/10 2002).
Anm: Se också nyheten under Söktjänster om att Verity köpt Inktomis sökmotor, som har ca 2.500 kunder och som Verity nu avser att migrera till sina egna produkter

1.13 Instant messaging

Instant messaging (direktmeddelanden) på väg att bli hett.

- *Reuters.* Finans- och banksektorn tillhör de branscher som satsar mest på system för direktmeddelanden, dvs möjlighet att för kunder, kollegor, leverantörer ... att stå i "live" kontakt med varandra. I USA använder 50 % av företagen sådana system; i Europa är andelen 30 %. Reuters Messaging Service, som är utvecklad tillsammans med Microsoft (se nedan), har 84.000 användare och väntas få 175.000 i slutet av året är gratis och kan nyttjas av de kunder och kollegor som har kompatibla system.

- *Microsofts nya tjänst MSN Messenger Connect for Enterprises*, en avancerad variant (administration av användare, loggning, mm) av MSN Messenger (som idag används av 75 milj användare) gör det möjligt att via Microsoft SQL Server 2000 nå kunder, kollegor etc. Grundkostnad 200 kr/år per användare (flera användare ger lägre pris).

- *AOL Time Warner har lanserat Enterprise AIM.* Produkten är avsedd för företag och tillhandahåller verktyg för att administrera användare, loggning, säkerhet (som VeriSign svarar för. Verisigns grundkostnad är 130 kr/år per användare).

- *Financial Services Instant Messaging, Fima*, är ett initiativ från ett antal aktörer inom finanssektorn för att få till stånd ett gemensamt, säkert protokoll för branschen.
(EIR 21/10 2002, Ny teknik 15/11 2002, EContent Xtra 12/11, 15/11 2002)

2. Sverige

2.1 Onlinetjänster

Affärsdata fyller 20 år. Denna Sveriges största onlinetjänst för affärsinformation startade redan 1982! Härmed ett *grattis* från en som var kund redan då! (/Lars)

Presstext utvidgas med danska InfoMedia (Polinfo och Avisdata). InfoMedia, som ersatt Polinfo och Avisdata, är resultatet av ett samarbete mellan Danmarks tre största tidningar Berlingske Tidene, Jyllands-Posten och Politiken. Onlinetjänsten är nu Danmarks största, med över 8 miljoner artiklar från en lång rad danska tidningar, tidskrifter, nyhetsbyråer mm. Den kan nu alltså nås via Presstext. (InfoMedia är också dansk representant för LexisNexis, men den antar jag inte ingår i överenskommelsen med Presstext pga att det redan finns en svensk representant för denna, InfoTorg (SchlumbergerSema InfoData). (Presstext, InfoMedia nov. 2002) (Anm: När får vi se ett samarbete mellan MediaArkivet och Presstext? /Lars)

Mediearkivet väljer Convera och siktar på 30 nya publikationer. Mediearkivet har valt Converas RetrievalWare för sin tjänst, som idag ger tillgång till 4 miljoner artiklar från 35 tidningar, tidskrifter mm; ett antal man siktar på att öka med ytterligare 30 st. Abonnemang kostar ca 3.000 kr per år och

varje nedladdad artikel kostar 15 kr. Mediearkivet har 2.500 kunder, vars användare genererar en sökning var tredje sekund i genomsnitt. Mediearkivets granne Aftonbladet har valt RetrievalWare för sin webbplats och bildtjänst. (Convera 15/10 2002, EContent 18/10 2002, Online Nov/Dec 2002). Även KBs projekt Tiden har valt Convera RetrievalWare. Projektet går ut på att digitalisera och göra sökbara tidningar från 16- och 17-talen. En viktig anledning till valet är möjligheterna till mönsterigenkänning i samband med OCR-tolkning. (EContent 25/9 2002)

Svenska varumärken i Dialog förses med bilder. (Dialog 26/11 2002)

Westlaw Sverige (Thomson Fakta) ska erbjuda tillgång PRVs Näringslivsregister. PRVs Näringslivsregistret innehåller uppgifter om svenska aktie- och handelsbolag, t ex styrelseuppgifter, firmatecknare och årsredovisningar. I och med detta ökar konkurrensen med SchlumbergerSema InfoDats InfoTorg, som ju sedan länge ger tillgång till PRVs aktiebolags- och handelsregister med samma uppgifter. Bland InfoTorgs övriga 25 tjänster finns ju Rättsbanken, med vilken Thomson Faktas tjänster inom rättsinformation konkurrerar. (Annons i Advokaten 2002:8, LK)

FAR Skatt online tas bort från InfoTorg. Kunderna hänvisas till FAR Förlags egen onlinetjänst, som erbjuder rättsinformation för revisorer, skattejurister m fl. (InfoTorg & FAR Förlag 20/11 2002)

Fritzes startar tjänsten Fritzes FS Online för författningssamlingar online. Den ger prenumeranterna på Fritzes FS (FS = författningssamling) tillgång till de senaste SFS-författningarna i PDF. Fritzes är en del av Norstedts Juridik, som ingår i Wolters Kluwer. (Fritzes 31/10 2002)

Marknaden för svensk elektronisk rättsinformation är 60-70 milj kr. Det uppgavs i ett föredrag på seminariet "Rättsinformationen och IT 2002" i Rosenbad i oktober. Störst är Thomson Fakta följd av Norstedts Juridik. Båda är störst på CD-ROM. Trean Rättsbanken (en tjänst på InfoTorg) är dock störst vad gäller online. (www.itkommissionen.se, webbutsköpa. Se även kommande artikel i Tidskrift för Dokumentation 2002:4. Författare: undertecknad ... /Lars)

Nordinfo utreder NORDGUIDE. Ole Husby vid BIBSYS (Norge) ska på uppdrag av Nordinfo utreda NORDGUIDE. Uppdraget, som är värt ca 30.000 kr, går ut på att utvärdera den tekniska lösningen samt ge förslag till eventuell vidareutveckling av tjänsten. Speciell tyngdpunkt läggs på utvärdering av möjligheter till samsökning via Z39.50 och andra sökprotokoll. (Nordinfo-Nytt 2-3/2002). *(Anm: Teknisklösningar i alla ära - personligen tycker jag det vore en välgärning bara att lyfta fram denna resurs ur skuggan bakom alla häftiga satsningar på sökplatser, ämnesportaler etc, vilka av någon anledning nästan alltid underlåter att upplysa om de stora informationsresurser som finns bland den typ av onlinetjänster och databaser som t ex detta nyhetsbrev - och NORDGUIDE - har i fokus. /Lars)*

2.2 Referensverk, e-böcker

Nationalencyklopedin för dyr för Malung. För två år sedan gav Malungs kommun NE i julklapp till sina invånare. Så blir det inte i år. 100.000 kr anses för dyrt. (Metro 29/11 2002)

Nordisk webbplats för referensverk med läkemedelsinformation startas av PrioInfo tillsammans med Pharmaceutical Press. Först ut är Herbal Medicines Online. (PrioInfo 29/10 2002)

Patient-FASS nu tillgänglig via mobiltelefon med WAP. För att få fram informationen ska man knappa in siffrorna från streckkoden på läkemedlet (eller nyttja ansluten streckkodsläsare). (Telekom Idag 7-2002)

PrioInfo bildar pan-nordisk konsortieorganisation för e-böcker mm. Den kallas Nord-i-KON och baseras initialt på avtal mellan PrioInfo och e-boksutgivarna ebrary, xrefer och knovel. En webbplats

med information om ytterligare Nord-i-KON partners öppnas den 16/12. (www.prioinfo.se/nordikon) (Btj 2002-11-19)

Göteborgs universitetsbibliotek i pilotprojekt för kurslitteratur som e-böcker på nätet. Man vill testa tekniken och vad studenterna på några utvalda kurser tycker. Projektet bedrivs tillsammans med Studentlitteratur som en del i det samarbete man kring e-böcker. (Biblioteksbladet 2002:8)

Fortsatt succé för bibliotekens utlåning av e-böcker. Elib rapporterar en fyrdubbling av utlånen (i oktober 4.000) sedan i somras via de 50 bibliotek som erbjuder e-böcker. (Finans Vision 20/11 2002)

2.3 Webbplatser i övrigt

Kontroverser kring webbplatser för patientinformation. Trots att det redan finns ett samarbete kring patientinformation (det s k PION-samarbetet, www.pion.net, och vårdbibliotekens gemensamma webbplats www.sjukhusbiblioteken.com) har Svensk biblioteksförening beslutat anslå medel (50.000 kr) till en portal för skandinavisk patientinformation. Det här väckte reaktioner från sådana som ifrågasatte det vettiga i att splittra resurserna. Biblioteksföreningen gör nu en halv avbön och "är det så att det idag finns förutsättningar ... som kanske inte fanns för ett och ett halvt år sedan, så utgår styrelsen ifrån att fruktbara diskussioner förs kring hur man ska kunna undvika dubbelarbete". (Biblioteksbladet 2002:7)

Vårdguiden utvidgas med individuell frågemöjlighet. Vårdguiden är Stockholms läns landstings portal. Sedan man registrerat sig för ett konto och hämtat ett rekommenderat brev med lösenord på Posten kan man kommunicera direkt med sjukvårdupplysningen. (DN 12/10 2002)

EU-upplysningen har startat webbplats. Här ska medborgarna kunna följa EUs lagstiftningsprocess och ta fram aktuella dokument från EU och riksdagen. (www.riskdagen.se/eu/lag) (CS 29/11 2002)

Exportrådet främjar export med Finansieringsguiden. Här får företag information om finansiering av affärer, inkl finansieringskällor i Sverige och utomlands. (Exportrådet 10/10 2002, CS 11/10 2002)

www.sweden.se säljer Sverige i utlandet. Denna nya iinternetportal ger allmän information om Sverige på engelska. Här finns också en karta med möjlighet att söka på gatuadresser i hela riket. (DN 19/11 2002)

KF köper tillbaka Internetbokhandeln Bokus. KF Media har köpt tillbaka den hälft av Bokus man sålde till Bertelsmann år 2000. Bokus startades 1997 och köptes av KF 1998. Idag är antalet anställda 17 och man omsätter ca 100 milj kr. (Metro 22/11 2002, CS 25/11 2002, Finans Vision 22/11 2002)

Ekonomisk Litteraturs nordicnetproducts.net får 500 nya betalande kunder per månad. Sedan starten 1998 har omsättningen ökat med 700 % och antalet användare tiodubblats för denna sök- och nyhetstjänst om nordiska företag, produkter mm inom bygg, VVS, IT m fl branscher. (CS 4/10 2002)

Bilwebbplatsen Autoo.se i konkurs. Initiativet togs av Ola Ahlvarsson (som också grundade numera nedlagda Boxman) 1998 och bland finansiärerna fanns Christer Sturmark, Oscar Gyllenhammar och David Pagrotsky. Totalt sålde man 500 bilar. Förra året omsatte man 37 milj kr och gjorde en förlust på 28.5 milj kr. (Dagens Industri 22/10 2002)

Tidningen Resumé startar reklamfilmsarkiv på webben. F n ingår drygt 300 st. Ca tio filmer tillkommer varje vecka. (internetworld.idg.se 9/11 2002)

Livenetworks.se hyr ut filmer på nätet. Via denna "digital videobutik" kan man för 39 kr få tillgång till en film under ett dygn. Den kan ses flera gånger och snabbspolas eller pausas precis som en vanlig

videofilm. Trailers finns gratis tillgängliga. Bredband och hyfsat snabb dator krävs. Betalning sker via ett 900-nummer och kostnaden hamnar på telefonräkningen. (internetworld.idg.se 2/11 2002)

TV4 och Lunarstorm skaffar Paynova för mikrobetalningar. Webbesökare öppnar en personlig plånbok som fylls med pengar via kreditkort, Internetbank, bak- eller postgiro. (CS 28/11 2002)

Branschföreningen BitoS rekommenderar Payex för mikrobetalningar för innehåll på nätet. Payex är en "betalväxel" som sedan en tid tillbaka finns i Norge och som valts av ca 130 innehållsleverantörer. BitoS hoppas nu att innehållsleverantörerna enas kring Payex, som gör det möjligt för innehållsleverantörer att fortsätta använda sig av de betalningssätt de använder sig av idag. Medlemmar i BitoS är bl a Aftonbladet, Bonnier, Telia och Posten. (Mail-IT 28/11 2002)

2.4 Legalt

Personnummer i diarium ska inte exponeras på webben. Datainspektionen kräver att Länsstyrelsen i Örebro ordnar diariumföringen utan personnummer. Vill länsstyrelsen använda personnummer för sin administration får man hålla uppgifterna åtskilda från det obligatoriska och allmänna diariumet. Där behövs inte sådana personuppgifter. (Bergslagsposten-Bergslagens Tidning 12/11 2002)

Svensk moms ska betalas på produkter som levereras från icke-EU-länder över Internet. Elektroniskt levererade produkter ska anses som tjänster och beskattas som sådana. Det anger regeringen i ett förslag till momsregler för e-handel. (Ny teknik 6/11 2002, DN okt 2002)

Reuters fann delårsrapporter på nätet - polisanmäld av Intenia för dataintrång. Genom att pröva olika siffror i söksträngar i url-fältet hittade Reuters delårsrapporter från fyra bolag (Intenia, Nordea, Sweco och Fortum) innan de var offentliggjorda. Därpå avslöjade man innehållet. Fallet har väckt en enorm uppmärksamhet, inte bara i Sverige. Var Reuters "intrång" olagligt? Bröt bolagen mot börslagen genom dåliga rutiner? Intenias anmälan har nu gått till åklagare. (Ett flertal artiklar i DN och CS fr o m 29/10 2002, Finans Vision 20/11 2002, EIR 4/11 2002)

Norge: Krönikor på nätet anses inte som journalistik. En frilansjournalist som stämt norska Dagbladet för att tidningen publicerat hans krönikor på webben förlorade i rätten. Den ansåg nämligen att krönikor är debattinlägg, inte journalistiskt arbete. (CS 11/11 2002)

Samma etiska regler på nätet som i tryck. Det har Pressens samarbetsnämnd beslutat ska gälla. Därmed kan den som känner sig kränkt av en publicering i en nättidning anmäla saken till pressombudsmannen PO. (DN 2/10 2002)

Regler för handel och marknadsföring på Internet. Bland reglerna finns att skyddet för e-handel inte får ligga på en lägre nivå än annan handel. Det ska tydligt framgå för konsumenten att det är ett bindande avtal som ingås. En personuppgiftspolicy måste finnas. Reklamen ska alltid se ut som reklam. Betalning ska ske först efter leverans. De nordiska konsumentombudsmännen har tagit fram ett dokument om detta. (www.konsumentverket.se) (CS 1/11, 4/11 2002, DN 25/11 2002, NT 6/11 2002)

Sverige emot att EU-forskningsresultat hemligstämplas. EU-kommissionen kräver att allt som tas fram i sjätte ramprogrammet (154 miljarder kr!) ska vara hemligt. Skälet är att man anser det är ett sätt att i högre grad locka europeisk industri att delta. Men Sverige försöker bromsa. (NT 13/11 2002)

Post- och Telestyrelsen förelägger Telia att lämna ut mobilnummer. Striden om telefonnummer går vidare. PTS utfärdar nu ett föreläggande som vid vite om 25 milj kr (!) kräver att Telia lämnar ut uppgifter om sina abonnenter i det mobila nätet till Ahhaaa AB (nummerupplysningstjänst) och Itesco AB. Priset ska vara 263.000 kr per år. Telia får inte ställa krav som hindrar vidareförsäljning av mobilnumren till andra. Telia kommer säkert att överklaga till Länsrätten. Striden går vidare ... (PTS föreläggande 2002-12-04)

2.5 Internet

Svenskarnas tillgång till datorer och Internet nästan konstant. I oktober hade 82 % (6.6 milj personer) av befolkningen över 9 år tillgång till dator (74 % i hemmet, 43 % på arbetet, 25 % i skolan). I november 2002 var andelen 79 %. Motsvarande för Internet var 77 % (66 % i hemmet, 39 % på arbetet, 23 % i skolan) resp 74 % i november 2001. (MMS november 2002)

Hälften adressändrar över nätet. Det uppger Svensk Adressändring. I åldrarna 19-34 år är andelen 60 % och i universitetsstäderna Lund, Linköping, Uppsala och Umeå över 70 %. (CS 1/11 2002)

Svenska myndigheter näst bäst i Europa på onlinetjänster till medborgare och företag. 89 % är tillgängliga via Internet (EU i genomsnitt: 81 %). Betr grad av interaktivitet ligger Sverige på 81 %, vilket är näst bäst efter Irland (EU i genomsnitt 55 %). Servicen gentemot företag är mer utvecklad än den för medborgarna. Det visar en ny EU-undersökning utförd av Cap Gemini Ernst & Young genomförd. (www.se.cgey.com/doc/websurveyGov_2ndmeasurement.pdf) (Öppna System 3/2002). En undersökning från Taylor Nelson Sofres (London) visar lite annorlunda siffror: Sverige är bäst med 57 % tillgänglighet online till myndigheterna. Globalt är andelen är 30 %. (CS 13/11 2002)

Eniro har 60 % av marknaden för Internetreklam. Eniros rörelseintäkter för tredje kvartalet ökade med 12 % till 266 milj kr. Onlineintäkterna visar en tillväxt på 20 % och offline med 6 %. Mest bidrar ökad trafik på gulasidorna.se (som har 1.4 unika besök per månad), passagen.se, eureka.se, etc. Eniro har 4.100 anställda i 19 länder och är ett av Europas lednade katalogföretag. Sedan Eniro sålt den misslyckade satsningen i tyska Windhager har aktien stigit och det rykas om uppköp. (CS 6/11 2002)

Detaljhandeln via Internet minskar och lönsamheten sjunker. Svensk Handel uppger att varor för 1.5 miljarder kr såldes via Internet under andra kvartalet. Det innebär 1.6 % av den totala detaljhandeln, dvs något lägre än första kvartalets 1.8 %. Andelen lönsamma Internethandlare har sjunkit till 49 % (från 62 %). 1 % av alla detaljhandlare säljer via Internet. Dagligvaruhandeln har nästan försvunnit medan elektronik och böcker ökar. (Dagens Industri 22/10 2002)

23 % av svenska bilköpare använder Internet innan de köper. Dock är det bara 1 % som köper sin bil den vägen. Många önskar möjligheter att boka provkörning, söka information om reservdelar mm, något som det är dåligt med idag. (DN, 5/10 2002, CS 7/10 2002)

Nordeas Internetbank är världens mest använda med 3.2 miljoner kunder och 125 miljoner betalningar per år. (IBM ebusiness 13/11 2002)

2.6 Diverse

Bibliotekens prenumerationer på tryckta tidskrifter minskar starkt. Det gäller i alla fall för de titlar som ingår i BIBSAMs licensavtal, för vilka prenumerationerna på de tryckta versionerna har minskat med ca 80 % på tre år. (Utdrag ur budgetpropositionen på TLS webbplats/Jakob Harnesk och i Biblioteksbladet 2002:8)

Nätverket LEXML ombildas till LISA, Legal Information Standards Action-network. I fokus står informationsstandarder i ett rättsligt perspektiv. (www.juridicum.su.se/lexml/lexml.htm). (LK)

Livsmedelsdatabasen blir kvar. När livsmedelsverket aviserade att denna tjugoföråriga databas skulle läggas ner mötte det en rad protester från livsmedelshandeln, industrin och näringsforskare. Finansiering för ytterligare 12 månader har nu ordnats. Databasen är mycket använd av sjukhus och storhushåll för att näringsberäkna måltider. (DN 14/10 2002)

Företagsbibliotek outsourcat till PrioInfo. Ett telekomföretag i Lund (vilket det är har ej meddelats) låter PrioInfo ta över verksamheten vid sitt bibliotek. Överenskommelsen innebär att bibliotekspersonal övertas, men att denna arbetar kvar i företagets lokaler. (PrioInfo 14/11 2002, CS 18/11 2002)

Bonnier Affärsinformation tar över Adera inklusive Cartesia och Teknik i Media. Cartesia arbetar bl a med positioneringssystem och geografisk information och förser många webbplatser med kartfunktioner. (Finans Vision 22/11 2002, DN 21/11 2002, nyteknik.se 21/11 2002)

Carmenta tecknar avtal med Vägverket om den nationella vägdatan, NVDB. Carmenta ska använda den för ruttplanering, lägespresentation och beslutsstöd i ledningssystem. NVDB innehåller information om hela det svenska vägnätet med ca 500.000 km väg. (CS 30/10 2002)

Lantmäteriet tar ett nytt Internetbaserat adressregister i drift. I det nya systemet kan adresser användas för att koppla ihop företag, verksamheter eller personer till en karta i ett geografiskt informationssystem. Lantmäteriet startar även en frågetjänst där den som har frågor om en fastighet kan få svar via nätet från berörd tjänsteman och kommun. (CS 29/11 2002)

Svenska Apptus bakom ny snabb version av Gula sidorna på Internet. Många har blivit imponerade av svarstiderna på Eniros Gula sidorna i ny version. Bakom söksystemet finns Lundaföretaget Apptus Technologies med sökplattformen Typhoon, till vilket kan kopplas olika databaser. (CS 20/9, 7/10 2002, Apptus 1/10 2002)

Detta material är i helhet och dess delar skyddat av upphovsrätt. Vidaredistribution, mångfaldigande eller återpublicering kräver skriftligt tillstånd från Svensk förening för informationsspecialister, Box 55580, 102 04 Stockholm. Telefon 08- 678 23 20, Fax 08-678 23 01, E-post kansliet@tls.se